

- невиконання розпоряджень депозитарної установи;
- зупинення виконання операцій за рахунком у цінних паперах депозитарної установи з наступним його відновленням у порядку встановленому Центральним депозитарієм [3].

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про депозитарну систему» від 06.07.2012 року № 5178-VI (з доповненнями та змінами).
2. Положення «Про провадження депозитарної діяльності» затверджене Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 23.04.2013 № 735.
3. Правила Центрального депозитарію цінних паперів Затверджені рішенням наглядової ради Публічного акціонерного товариства «Національний депозитарій України» від 04.09.13 № 4 (із змінами та доповненнями).
4. Зміни до Правил Центрального депозитарію цінних паперів затверджені рішенням Наглядової ради Публічного акціонерного товариства «Національний депозитарій України» від 12.03.14 № 1.
5. Статут Публічного акціонерного товариства «Національний депозитарій України» (нова редакція) затверджений рішенням Загальних зборів акціонерів Публічного акціонерного товариства «Національний депозитарій України» (протокол № 1 від 24.04.2013).
6. Офіційний сайт Національного депозитарію України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.csd.ua>.

Шуляк О.В.

студентка,

Вінницький інститут економіки

Тернопільського національного економічного університету

КАЗНАЧЕЙСЬКА СИСТЕМА ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ЗА ДОХОДАМИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ

В сучасних умовах органи Державної казначейської служби України постають одним із найактивніших учасників у процесі управління державними і регіональними фінансовими ресурсами завдяки використанню законодавчо прийнятих механізмів та процедур виконання державного і місцевих бюджетів відповідно до вимог бюджетного законодавства [1. с. 17].

Питання казначейського обслуговування виконання бюджетів висвітлювали у своїх працях С. Юрій, В. Стоян, Н. Сушко, О. Чечуліна, С. Булгакова, Л. Єрмоленко, Є. Галушка, Й. Хижник, О. Даневич, О. Охрімівський, Д. Ротар, К. Павлюк, М. Мельник, Л. Гуцаленко, Р. Макуцький, О. Кіреєв, М. Мац та ін.

Країна може виконувати свої функції та завдання, передбачені Конституцією за умов, якщо вона має у своєму розпорядженні достатньо бюджетних коштів. Практичну дієвість бюджетної системи забезпечує касове виконання державного бюджету за доходами та видатками.

Незважаючи на значні переваги функціонування системи казначейства, які пов'язані з дієвим фінансовим контролем, прозорістю виконання бюджетів, поліпшенням фінансової дисципліни, аналіз сучасного стану функціонування системи казначейства показав, що існує безліч питань, які потребують оперативного вирішення для поліпшення діяльності казначейської системи. Зокрема, залишається невирішеним ряд проблем щодо обмеженості фінансових ресурсів і відсутності ефективних механізмів управління ними у процесі касового виконання державного бюджету, які

призводять до необхідності здійснення запозичень для покриття касових розривів, що виникають у процесі виконання бюджету; втрат від невикористання тимчасово вільних державних фінансових ресурсів [2].

Проте нині однією з проблем, які потребують вирішення, є наявність залишків на рахунках розпорядників коштів бюджету, які не використовуються бюджетними установами та організаціями, що фінансуються з бюджету.

За останні роки показники надходжень до державного бюджету помітно зросли (табл. 1).

Таблиця 1

Доходи Державного бюджету за 2010–2014 рр.

Показники	2010 рік	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік
Доходи Державного бюджету (млрд. грн.):					
- загального фонду	207,4	265,8	289,6	291,5	354
- спеціального фонду	32,9	48,7	56,4	47,6	52,9
Всього	240,3	314,6	346,0	339,1	406,9

Джерело: розроблено автором за даними [3]

Загальна сума доходів Державного бюджету України за 2010 рік становила 240 398,0 млн. грн, що на 30 697,7 млн. грн, або на 14,6 % більше, ніж за відповідний період 2009 року. У 2011 році Державний бюджет України отримав 314572,5 млн. грн., що на 73957,2 млн. грн., або на 30,7 відсотка більше за відповідний показник 2010 року. У січні-грудні 2012 року до Державного бюджету України надійшло на 31408,6 млн. грн., або на 10 відсотків більше коштів, ніж у 2011 році. У 2013 році відбулося зменшення доходів на 2 % від показника попереднього року, при цьому у 2014 році цей показник підвищився на 19,9 % [4].

Акумуляція грошових фондів у державному бюджеті відбувається завдяки податковим та неподатковим надходженням. Чим більша сума надходжень концентрується, тим складніше стає управління бюджетними коштами (рис. 1)

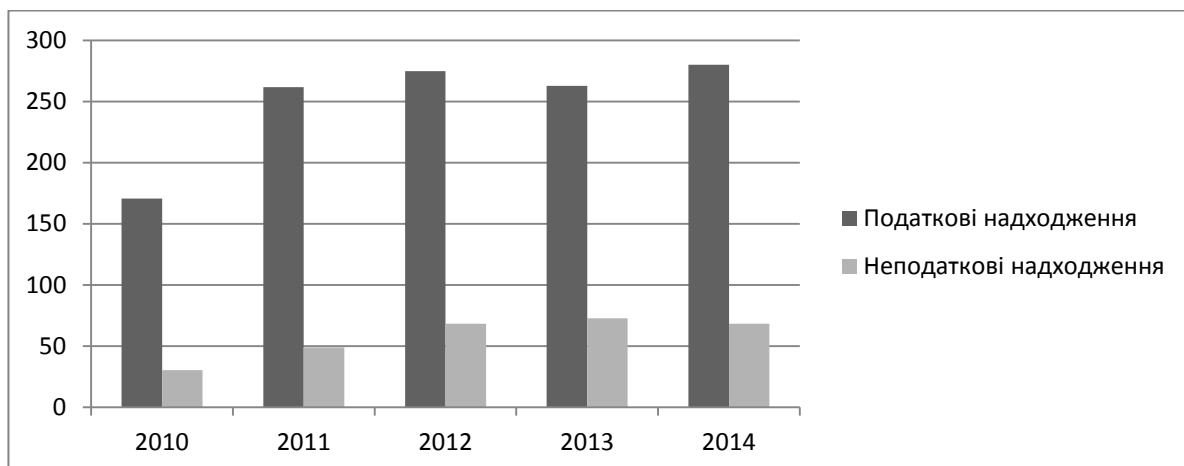

Рис. 1. Динаміка податкових та неподаткових надходжень до Державного бюджету за 2010–2014 рр. (млрд. грн.)

Джерело: розроблено автором за даними [3]

Визначений порядок призвів до збільшення сум, які обертаються на рахунках казначейства, швидкості їх обігу та ускладнив контроль за їх проходженням.

Водночас, із збільшенням надходжень збільшується і видаткова частина бюджету, що призводить до ускладнення роботи казначейства, вимагає застосування нових методів та підходів до управління грошовими коштами та, відповідно, вдосконалення механізму системи казначейства.

Крім того, доки видатки не здійснюватимуть бюджетні установи на підставі прийнятих ними в межах бюджетних асигнувань зобов'язань, доти навіть найефективніші програми не будуть повністю реалізовані. Усі ресурси держави повинні працювати максимально ефективно саме на державу, з дотриманням принципу наявності мінімально необхідної суми залишків коштів саме на рахунках Державного казначейства.

Проведення на фінансових ринках операцій з розміщення тимчасово вільних бюджетних коштів на депозитних рахунках у Національному банку України та установах комерційних банків забезпечить додаткове джерело доходів, що дозволить зменшити навантаження на видаткову частину державного бюджету.

Отже, на сьогоднішній день Державна казначейська служба України розвивається стрімким шляхом, що породжує нові вимоги, зміни та функції. Для покращення її роботи необхідно здійснити ряд операцій, головними та пріоритетними з яких є: вдосконалення нормативно-правової бази, посилення контролю з боку держави за своєчасним і повним надходження фінансових ресурсів до відповідних бюджетів та їх ефективним використанням, створення умов для доцільного управління залишками бюджетних коштів, а також запозичення досвіду з-за кордону.

Список використаних джерел:

1. Сенченко Т. Щодо проблем спрощення казначейського обслуговування бюджетів // Казна. – 2009. – № 9. – С. 17–19.
2. Душина О. Казначейське обслуговування Державного бюджету України : реалії та шляхи вдосконалення // Управління розвитком. – 2012. – № 17. – С. 67–68.
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
4. Офіційний сайт державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua>.